

(SZEVEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ)

Előfizetési ár:
Egy évre 2 P, vidékre 2:40 P.

Megjelenik minden hónap közepén

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szeged, Dugonics-tér 12 (Kat. Ház)

Ádvent és Eucharistia

Ádvent a megtestesülés titkának áhitatos emlékezete.

Az Eucharistia a megtestesülés folytatása.

Amit Krisztus egykor halandó életében szent embersége által művelt, azt műveli most nem kevésbé valóságos módon az Eucharistia által. Ebben a gondolatban mondhatni összpontosul az ősegyház nagy christologusának, Alexandriai Sz. Cyrillnek teológiája az Eucharistiáról. A megtestesülés viszont magával hozza azt is, hogy a megtestesült Ige, Krisztus, tagjaiban, titokzatos testében, az Egyházban tovább él és működik. Itt a kapcsolat az Oltáriszentség és az Egyház, a valóságos és a titokzatos test közt: Krisztus főleg az Eucharistián keresztül él tovább titokzatos testében, az Egyházban, s annak minden tagjában. Mindkettő: Eucharistia és Egyház más-más szemponttól a megtestesülés folytatása, egymást pedig kölcsönösen áthatják, egymásba beleolvadnak.

Az **Eucharistia Krisztus földi életének folytatása, megismétlődése, jelenlétének kiterjesztése** az összes századokra és országokra, minden nemzedékre. Ez a szó: „Ime én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig“ (Mt. 28, 20), nem egyedül és elsősorban, de mindenesetre az Oltáriszentségre, az eucharisztikus jelenlétre is vonatkoztatható. Krisztus látható földi élete közvetlenül csak egy országnak, csak egy nemzedéknek szólt. Megváltói szándéka azonban és az emberiség lelki szükséglete megkövetelte, hogy jelenlétét minden időre és minden nemzedékre kiterjessze; ezt teljesítette az Eucharistia szerzésével.

Az eucharisztikus, a szentségi Krisztus mondhatjuk: a **mi** Krisztusunk. A megdicsőült, égi Krisztus a szentek és üdvözültek Krisztusa. Fényét földi szem nem tudná elviselni. Az apostolok már a színváltásnál is elragadtatásba estek, ez pedig Krisztus megdicsőülésének csak előjátéka volt. Hogyan bírná el akkor emberi szem, emberi szív a fényt, a ragyogást, a boldogságot, mely Krisztus megdicsőült testéből és lelkéből felénk árad? „Ám arcomat nem láthatod, mert nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.“ (2 Móz. 33, 20.) Krisztus azért jelenlétének oly módját gondolta ki, mely egészen megfelel gyarlóságunk természetének. Itt a földi életben nem a látás, hanem a hit a mi vezérünk. A hit földi vándorságunk kísérő és világító csillaga. Azért rejtőzik Krisztus is a szentségi színek, a kenyér és bor külső alakja alá, és így „lakozik miközöttünk“, „sátrát üti fel közöttünk“ (Ján. 1, 14), azzal jelezve, hogy vándorútunkon kísérőnk, a földi élet küzdelmeiben vezérünk akar lenni, közöttünk és bennünk akar lakozni.

Krisztus látható jelenléte, melynek kortársai örvendtek, első tekintetre természetesebb jelenléti módnak tűnik fel az emberre nézve; hiszen földi életében igazán és valóban földi létünk minden külső körülményében is hasonló lett hozzánk, vándorságunk minden viszontagságát, nélkülözését, gyengeségeit — a bűnt kivéve — megosztotta velünk. Velünk fáradt, velünk verejtékezett, velünk evett, velünk járt, velünk élt és velünk halt meg. És mégis az eucharisztikus jelenlét, az ember lelki vezetését tekintve Isten részéről, „természetesebb“, mert egészen hozzásimul a gondviselés eme vezetésének tervéhez, melynek alapelve: „Boldogok, akik nem láttak, és hittek.“ (Ján. 20, 29) Ezért méltán mondhatjuk, hogy a szentségi Krisztus a **mi** Krisztusunk, a földi vándorok Krisztusa; az Eucharistia pedig a hit nagy nevelője, a „mysterium fidei“.

Valahányszor hittel közeledünk az Eucharistiahoz, lelkünkben új ádventet ünnepeünk.

Csávossy Elemér S. J.

Itt új élet kezdődjék

mondotta a megyéspásztor a nyolcnapos missiók befejezésekor: hogy a családok békéjét helyreállítsák, hogy az igazságot jogaiba iktassák!

Nagyszerű meglátása ez a két mondat a magyar élet bajainak gyökerét illetően. A házasság élet rekrisztianizálása révén lehet csak elérni azt, hogy az élet minden nehézségei közepette is boldogság legyen. Nem lehet másban boldogságunkat keresni, és megtalálni, mint gyermekeink lelki épülésében és jövőjének biztosításában. Ehhez elsősorban szeretet kell, amit a hitvétsársak egymással szemben alkalmaznak, másodsorban a gyermekekkel szemben. Ez utóbbi esetben úgy, hogy legyen annyi szeretete a szülőknek, hogy megszületni engedik, de nem csak egyet, hanem mind, akiket a szülők egymásiránti szeretete életre hívott. A másik nagy élet követelmény a boldogság megteremtése céljából az igazságnak jogaiba iktatása. Ezt az egyház szociális tanításának az életbe átültetésével lehet elérni. Mert nem kell azt képzelni, hogy a szociális problémákat megoldottuk azzal, ha a város fönn tartja a szegénykonyhát, ha tűzifasegélyt ad, ha inségmunkát szervez, ha a jótékony intézmények karácsonyi akciókat rendeznek. Ily szociális intézményekkel csak az igazság szemé lehet bekötni, de az igazságot még nem iktatjuk jogaiba. Az igazság joga szerint a munkás méltó arra a bérre, amellyel a családját eltarthatja, a fiatal munkás családot alapíthat, stb. Ha ily intézményeket nem létesít város és állam, akkor még nagyon messze járunk attól, hogy itt új élet kezdődjék, pedig itt az ideje annak, hogy kezdődjék.

A Szent István jubileumi évvel kapcsolatosan városunkban kezdődött meg az a nagy munka, amelynek országos keresztülvitele után remélhetjük, hogy hozzákezdhetünk az új élet megteremtéséhez. Új életet kezdeni csak az tud, aki belátja eddigi életének tévedéseit s elhatározza, hogy szakít a helytelen élettel s új utat kezd.

A lélek mélyére tekintésnek legalkalmasabb a lelkigyakorlat, melyet az egész város lakosságára kiterjedően *missiónak* nevezünk. A Szeged városában lefolyt missiók oly munkát jelentettek a város lakosságának életében, melynek eredményétől sok üdvöset várhatunk. De csak akkor, ha a missió eredményei nem maradnak véka alá rejtett gyertya módjára felfedetlenek s nem nyilatkoznak meg a családi, a társadalmi és közéleti élet megújulásában.

Remélhetjük-e ezt az üdvös megújulást? Igen! A szent missióban résztvettek a város minden társadalmi rétegéből kerültek ki, tehát ha azok a katolikus igazságok megismerése után lelküket megerősítették a legméltóságosabb Oltáriszentség kegyelmével s ezt az erőt megtartják lelkükben s hatni engedik úgy egyéni, mint társadalmi megnyilvánulásukban, meg kell kezdődni az új katolikus szellemű egyéni, családi és közéletnek. Ne tessék azt semmiféle felekezeti elleni izgatásnak venni, ha a magyar történelem mérlegelése után megállapítjuk, hogy Magyarország csakis a katolikus hitigazságok alapján állva fog megerősödni, mert az eddigi tapasztalat mutatja, hogy a csonkítatlan krisztusi tanítás alapján álló törvényhozás és annak betartása tudta és tudja ezután is

az igazság jogának érvényrejuttatását biztosítani, vagy mai fogalmazásban: a katolikus világnézet tudja csak kiegyenlíteni a szociális ellentéteket s tud békés, nemzetépítő munkát biztosítani. Ez az amit Krisztus Urunk így mondott: aki utánam akar jönni, vegye fel keresztjét és kövessen. Az a sok jó lélek, aki a szent missión megértette Krisztust, az vegye a mai társadalom nagy keresztjének, a szociális nyomor keresztjének egy részét magára és segítse elő a feltámadást. Ha majd az egész országban végig megy a szent missiók üdvös munkája és a lelkek jó része megújul a kegyelemben, reméljük, hogy lesz egy olyan erős katolikus közvélemény, amely képes lesz arra, hogy azokat is rákényszeríthessük a szociális nyomor keresztjének vitelére, akik nem akarják, azaz meg tudjuk valósítani a *Quadragesimo anno* szociális reformjait s kezdődhet az új élet.

A szegedi missió a plébánia templomokban folyt le, hol P. Polónyi Ferenc, P. Vid József, P. Raile Jakab, P. Krajnik György, P. Figula János, P. Polgár András, P. Jámor László, P. Kerkai Jenő, P. Alaker György, P. Omerovich Tamás, P. Csávossy Elemér jezsuita atyák és Dr. Halász Pál móravárosi plébános szórták pazarul Krisztus tanításait a mai élet küzdelmeinek végigélésére alkalmazva. A tanítások eredménye mutatkozott abban is, hogy voltak, kiknek szíve az isteni igazságok előtt 40—55 év után nyílt meg. De sajnos hiányzott a mai fiatalabb generáció jó része, amelynek éppen az élet megalapozásához a szellemi és mesterségbeli tudáson kívül legnagyobb szükségük a lelkigazdagságra van. Bizton reméljük, hogy ezek is módot találnak e jubileumi évben arra, hogy az ő lelkük is megvilágosodjék és ennek révén ők is új életet kezdhessenek.

Megnyugtató volt a missió eredményét illetően az a látvány, hogy reggelenként a hívek százai járultak szentáldozáshoz s vették magukhoz azt a Krisztust, aki az életnek értelmét ad. Öregek, fiatalok, férfiak és nők egymás mellett térdelve vártak Krisztusra, hogy lakást vegyen náluk és kezébe kapaszkodva együtt menjenek egy életen át.

A szentáldozások száma Bélyvárosban 6500, Felsővárosban 4000, Alsóvárosban 4500, Rókuson 5300 Ujszegeden 2000, Somogyitelepen 900 (gyermekkel együtt) Móravárosban 2180.

Ha minden katolikus lélek Krisztussal töltekezve készülné a budapesti eucharisztikus kongresszusra, akkor biztos lenne a siker minden tekintetben.

SZÖRMEÁRUK

átalakítását a legújabb modellek szerint olcsón és jutányosan,

Bálint András

képesített és aranyéremmel kitüntetett szücs mesternél kaphatók

Szeged, Kölosey utca 8. szám. Prófeta söröző mellett.

Az Eucharistia az Ősegyházban

Szemlénk folyamán az ősi egyházatyák és egyháztanítók munkáiban eljutottunk ahhoz a férfiúhoz, akit éltszentsége, nagy tudása, munkáinak száma tekintetében csak Szent Ágostonnal vagy Jeromossal lehet összehasonlítani: *Aranyszájú Szent János*hoz. Tárgyunk keretében csak annyit mondunk róla, hogy amikor az Oltáriszentségről szól — pedig sokszor szól —, ezt oly mélységes hittel, oly alázatos imádással és gazdag tudásából meg a kegyelem világa mellett nyert oly meglátásokkal teszi, hogy méltán nevezik az *Eucharisztia doktorának*. A papi méltóságról, melynek lényegét, főnséges nagy isteni értékét a bűnbocsájtó hatalom mellett épen abban látja, hogy a kenyeret és bort Krisztus testévé tudja átváltoztatni, senki még nála szebben, magasztosabban nem írt.

Számítalan helyen szól az Oltáriszentségről, főleg beszédeiben és homíliáiban.

Judás bűnéről szólva azt fejtegeti, hogy a szentmisében a pap csak helyettesíti Krisztust, aki maga az áldozatot bemutató és az áldozat.

Krisztus van itt jelen s amint ezt a vendég-

séget szerzette, úgy most is Ő rendezi számunkra ezt a lakomát. Mert nem ember változtatja át az áldozatot Krisztus testévé és vérévé, hanem maga Krisztus, aki értünk keresztre jésztetett. Csak helyettesíti őt a pap, mikor az átváltoztatás szavait kimondja, de a működő erő és kegyelem az Istené. Ezek az Ő szavai: »Ez az én testem« változtatják át az áldozati kenyeret és bort.

Szent Jánoshoz írt homíliájában szabatosan és határozottan tanítja, hogy a szentáldozás útján *lényegileg* egyek leszünk Krisztus testével.

»Mi az Ő testének tagjai vagyunk, húsából és csontjaiból valók«. Szent Pálnak az ezezsiaiakhoz írt e szavaihoz ezt a magyarázatot jűzi: Hogy valóban ezek lehessünk és pedig nemcsak a szeretet útján, hanem valóban és lényegileg egyesüljünk ezzel a testtel, ami azon eledel útján történik, melyet Ő adott nekünk annak megmutatására, milyen szeretettől lángol irántunk. Ezért egyesül velünk és ezért lett

Karácsonyeste

Irta: ifj. Thiry Lajos.

Karácsony szent estéje van. Már rég bealkonyodott. December végi kemény, hideg az idő. A csillagok fényesebben, tisztábban tündökölnek, a hold is élénkebben tekint a falu bogárhátú házaira, — hisz minden, minden, amerre csak nézünk, örömről, boldogságra készül. Mélységes ünnepi csend honol mindenütt, az országotak, az utcák is mindjében kiürülnek és mindenki haza igyekszik családjá körébe. Még egy-két vendégségbe tartó szán csilingelése hallatszik és azután már csak a jó öreg, farkcsóváltató Bodri és Sajó kutyák csaholása cseréli fel a nappali zajt.

A millió és millió hógyémánttal díszített fenyveserdő alján, az országot mentén a faluvégi kocsmák ablakában szerényen gyullad ki egy lámpa lángja és barátságos, nyugodt tekintetével — mint akinek tiszta a lelkiismerete, — pislog ki a sötét, végtelen éjbe.

Az ivót a szentestén rég bezárták, — ki is járna ilyenkor a kocsmába? A lakószobában négyen vannak: a kocsmáros, a felesége, leányuk: Mari és egy vak koldus, aki évek óta náluk tölti a telet egy kis munkával, mindennapi kenyéréért.

A kocsmárosné szorgoskodik,

megteríti az asztalt, gyűjtogatja a karácsonyfa gyertyáit és aztán megszólal ajkán: »Mennyből az angyal...« Az öreg kocsmáros is bele-belesegít.

Csak a vak koldus hallgat és Mari, aki csak önmagával elfoglaltan hosszú fekete haját fonatokba fogja, mert holnap ünnep lesz.

Elszomorodva nézik ezt az öregek. A kocsmáros gondokba merülten ül és ősz fejét tenyerébe hajtvá, most is arra a szerencsétlen időre gondol, amikor kisleányuk természete oly hirtelenül megváltozott: dacos, akaratos lett — óh, — bár inkább fiú lett volna! S ha már leány lett, miért nem olyan szorgalmas, jószágos és szelid, mint édesanyja?...

Kint süvit, zúg-zúg az északi szél s mintha a kocsmák ajtaját ki akarná forgatni sarkából, úgy döngeti, rázza, távolról pedig versenyt szól vele a farkasok üvöltése.

— Mi az? Nem hallják? Nem farkasüvöltés?... Istenem! — szólal meg a kocsmárosné keresztet vetve — csak nem üldöznek valakit a farkasok? — Ugyan, mit törődnek velük — szól a vak koldus, — vigyázzon mindenki magára.

Mari végre befejezi a hajfonást és vacsorához ülnek. De mi az? A farkasok üvöltése mintha közeledne... hallga csak, hallga!... mintha éles sikoly is belevegült volna.

Felugrik a kocsmáros, fejszét ragad és rohan kifelé, felesége pedig a lámpával utána. Amint kinyitják az ajtót, hanyat-homlok futva-bukdácsolva éppen eléjük ér egy zilált-haju, kétségbeesett arcú asszony s ölében egy görcsösen átkarolt gyermekkel ajultán vágódik el a küszöbön. Az ordások pedig a lámpafénytől megriadva, visszahúzódnak és a sötét csapat körvonalai, mint a világozástól menekülő gonos szellemek sötét árnyéka, lassan-lassan távolodnak, eltűnnek.

A kocsmáros az asszonyt, felesége pedig a csecsemőt karjára kapja, beviszik s az ágyba fektetik.

— János!... a farkasok!... jaj Jézusom!... a gyermekem! — kiáltja az anya önkívületében, de végül is a gyermeksírásra lecsendesedik és felnyílnak az anyai szemek. Az asszony magához tér és nagy fekete szemét zilált fekete haja mögül körülhordozva kérdi: »hol a fiam?... hol vagyok? mi történt velünk?« Megnyugtatták, elmondják neki a történeteket és megvacsoráztatják.

De alig, hogy a menekültek lenyelték az utolsó falatot, szól Mari:

— Na, most már ettek, elmehettek!

Az elgyötört anya szótlánul már is felkel és gyermeke után nyúl, de az öreg kocsmáros feddő pillantást vetvén leányára, így szól: »Szent es-

velünk egy testté, hogy egyek legyünk Vele, mint egy jöhhöz tartozó test.»

Szent Mátéhoz fűzött homiliájában arra int, hogy az Oltáriszentségben értelmünk ne a csalékony érzékekre hallgasson, hanem Isten csalfahtalan szavát kövesse.

Isten szavát mindenben fogadjuk meg és ne mondjunk ellent, még akkor se, ha amit mond, látszólag eszünkkel és értelmünkkel ellenkezik, hanem az Ő szava legyen erősebb, mint eszünk és értelmünk. Így járunk el az Oltáriszentséggel szemben is és abban ne csak azt lássuk, ami érzékeink alá esik, hanem tartsuk szemünk előtt az Ő szavait; mert az Ő szava nem csalhat, de érzékeink könnyen csalhatnak; az Ő szava soha nem téved, de érzékeink gyakran hibáznak. Mint-hogy tehát Ő azt mondta: »Ez az én testem«; engedelmeskedjünk, higgyünk és lelki szemünkkel nézzünk Reá.

Krisztus ugyanis nem érzéki dolgokat adott nekünk, hanem minden ajándéka — bár érzékelhető formában — lelki adomány. Így a kereszt-ségben az érzékelhető víz útján adja az Ő ajándékát; de amit ez bennünk létrehoz, az egészen lelki, t. i. az újjászületés és megújulás. Ha ugyanis nem testben élnénk, testi jel nélkül, pusztá magukban adta volna nekünk az Ő ajándékait; de mert lelkünk egybe van kötve a testtel, érzékelhető külső alatt adja az Ő lelki ajándékait. Hányan vannak, akik azt mondják: Óh,

te van, feküdj le nálunk, jó asszony, s reggel majd elindulhatsz célod felé, de különben ki is vagy, merre tartasz?

— Hát, jó emberek, — felel az asszony, — magam sem tudom, hogy ki vagyok. A lelenházban nevelkedtem, azután egy gyárigazgatóhoz kiadtak cselédnek. Most egy éve egy szegény, becsületes gyárimunkás elvett feleségül. Szegényen, de boldogan éltünk és ez a kis fiunk született. A gyár azonban a múlt héten leégett — Istenem! — elpusztult a férjem is.

Utolsó kívánsága szerint most a szomszéd faluba a szüleihez akartam menni, de a nagy hófúvásban eltévedtem, a farkasok észrevettek s csak az ablakuk lámpavilága mentett meg.

De nézd csak! — szent Isten! — mi lesz itt?! A kocsmáros és felesége, akik eddig részvétellel és szeretettel hallgatták a beszédet, most mind jobban és jobban figyelik az asszonyt, majd egymásra tekintenek és — egyszerre magukból kikelve reá támadtak és a vállát rázva kérdezték:

— Honnan van a nyakadon ez a kereszt?... Beszélj! Beszélj!

— Bocsássanak el jó emberek... nem loptam én azt senkitől, már kis koromtól fogva az enyém és velem volt mindig!

Az öregek megtorpannak s zavartan néznek egymásra. A kocsmáros lecsendesedve, tágra nyílt szemekkel nézi az asszonyt és gyermekét, a kocsmárosné könynyező szemekkel ösztönszerűleg az alvó csecsemő után nyúl s ölébe veszi, a fiatal asszony pedig zokogva, kimerülten az ágytakaró alá esik... Mari és a vak koldús pedig egymás felé fordítják fejüket...

A kakukóra éjfél üt, a kocsmáros »tört ablakán süvít a szél«, mely messziről harangzúgást hoz.

A kocsmáros végigsímtja fejét és szeretetteljes, meleg tekintettel néz feleségére, majd a zokogó asszonyra: »szegény lányunk!« A kocsmárosné pedig előveszi kopott rózsafüzérét, odaborul a méceses máriakép alá s kitörő fájdalommal kéri: Szűz Mária! édes jó anyánk! deríts fényt e dologra! — hogy lehet az, hogy ő a mi lányunk? — pedig érzem, hogy az én gyermekem! — és mégis magam neveltem amazt?!

A fiatal asszony értelmetlenül, kábán nézi és hallgatja mindezt.

— Ha ez a jött-ment a maguk leánya, akkor én máris megyek! — szól és indult is már a tulipános szekrény felé Mari. A koldús pedig meglepedkezve eddigi tettetett, hazug vakságáról, villogó tekintet-

tel szeretném látni, az Ő alakját, külsejét, ruháját, saruit! Hát ime, Őt magát látod, Őt érinted, Őt veszed magadhoz.

De mély hitének megfelelően nagy tisztaságot is követel az áldozótól.

Gondolj csak arra, mennyire fölháborodol az áruló Judáson és mindazokon, akik Krisztust megfeszítették; de akkor vigyázz, hogy te is így ne vétkezzél Krisztus teste és vére ellen.

Azok az Ő szent testét kínozták halálra, te meg — annyi jótéteménye után — szennyes lélekkel veszed Őt magadhoz. Neki nem volt elég, hogy emberré lett, arcul verték, felfeszítették, hanem egyesül velünk s nemcsak hit útján, hanem valóságban saját testévé tesz bennünket. Mily tisztának kell tehát lennie annak, aki ezt a nagy szentséget magához veszi.

Szent Pál szavait magyarázva hájával és imáddal borul le az isteni szeretet előtt, mely saját vérét adja nekünk italul.

Az áldás kelyhe, melyet megáldunk, nemde Krisztus vérében való részesülés-e? (I. Kor. 10. 16). Nagyon igazak ezek a szavai, de félelmetesek is, mert azt akarják mondani: az, ami a kehelyben van, ugyanaz, ami az Ő oldalából kijölyt s mi abban részesülünk. Áldás kelyhének nevezte, mert mikor kezünkben tartjuk, Őt magát imádjuk és áldjuk, amiért azt kiontotta, de nemcsak kiontotta, hanem mindnyájunknak ele-

tel, dühös léptekkel tartva a kocsmárosné felé, gyűlöletteljes kacajjal szól oda:

— Ne Szűz Máriát kérdezd, hanem engem! Hát tudjátok meg, hogy amikor húsz év előtt a ti kislányotok itt párnák között játszott és ti az ivóban egy vadásztársaságot kiszolgáltatok, akkor én a félárva leányomat: a Marit ide-loptam, a ruhájukat gyorsan kicseréltem, a ti leányotokat pedig elvittem és a szomszéd falu utcáján elhagytam — onnan vitte valaki a lencsét! — Hogy miért is nem téptem le! miért nem dobtam el a láncos keresztet? — Gyere Mari!...

Hiába marasztalta a két jó öreg a koldúst és leányát: hogy annyi év óta megszerették őket, hogy adott az Isten nekik eleget, hogy őket is el tudják tartani! Elindultak.

Marival a dacos hiúság, a koldússal pedig az álnok gonoszság, a farkasoknak messze-messze mindinkább gyengülő üvöltésétől kísérvé a megsemmisítő végtelenségben oly gyorsan tűnt el, amely gyorsan előtűnt a nap áldást árasztó világossága, amely sugaraival karácsony szent hajnalán négy egymásra boruló boldog ember tiszta lelkét aranyozta be!

delül osztja. Mi lehet ennél félelmetesebb, de mi lehet egyúttal szeretetre méltóbb is?

Szent Pálnak a korinthusiakhoz írt e szavait felhasználja annak bizonyítására, hogy a mennyei táplálék útján Krisztusnak szavai szerint is tagjai, vele egy test, egy vér leszünk.

Mert egy kenyér, egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik egy kenyérben részesülünk. (1. kor. 10, 17). De mit mondok: csak részesülünk? Egészen az Ő teste vagyunk. Mert mi ez a kenyér? Krisztus teste. S mivé lesznek, akik magukhoz veszik? Krisztus testévé; nem csak testté, hanem az Ő egy testévé. Amint ugyanis

a kenyérben a sok búzaszem úgy eggyé lesz, hogy az egyes szemek jól nem ismerhetők: így leszünk kölcsönösen mi is eggyek Krisztussal, mert mindnyájan Vele táplálkozunk.

Mikor Krisztus testét az oltáron látod, mondd magadban: Ezen test révén nem vagyok én már föld és hamu, nem vagyok fogoly, hanem szabad; — ez az a drága test, melyet halálra gyötörték, lándzsával átdöjttek, mely az üdvösség forrását árasztotta ki a világra, a belőle kijövő vérről és vízzel. Óh mily végtelen szeretet volt az, mely e testet nekünk kezünkbe adta és ételül hagyta! B.

Vinkler László freskói Somogyi-telep templomának falain

Irta: Dr. Mandola Aladár.

A keresztény templom a belsejéért épül, nem pedig úgy, mint az antik templom, ahol a művészi hangsúly a külsőn van. A keresztény templom belseje az oltárért alakult ki, az oltár pedig a szentmiseáldozatért van. A szentmise drámai jellegű, a dráma pedig cselekvő műfaj, melynek mozgalmassága a falakról is visszaverődik. A falak nem üres, lélektelen síkok; mert különben sívárságot lehelnének szét s inkább raktárra emlékeztetnének, mint Istenházára. Már a görögök is mozgalmasságot vittek a tétlen falakba, mikor a nagy síkokat felbontották és árkados oszlopsorokkal látták el. A kereszténység ennél tovább ment, és színes falfestményekkel tette a falakat életteljessé. A szentmiseáldozat lélekformáló ereje nagyban fokozódik, ha az evangélium szavai beszédes képekben rajzolódnak a néma falakra. A lelki képek áthangolódnak fizikai képekké s mint hangulati kísérek követik az oltárnál elhangzott szavakat. Az oltár és falak belső szövetségbe lépnek s közös erővel játsszák meg az oltáriszentség isteni tragédiáját.

A somogyitelepi templom freskói is ilyen szövetségbe léptek az oltárral. A szentély falfestményei hat egységre tagolódnak áttekinthetőség szempontjából: legfelül Isten áldólag terjeszti szét kezeit, angyalok kíséretében. Az alsóbb zónákban pedig Krisztus az Olajfákhegyén, majd alvó tanítványai között, azután a keresztet viszi, ennek súlya alatt összeesik, és végül üvegfestmény formájában középpont, mint oltárkép, Krisztus a keresztfán. A képszerkezet súlypontja a négy Krisztus-alakon nyugszik s a kompozíció kulcsa Krisztus ruházatának szürke-fehér himációnjában van elrejtve. Ez a négy, nagy színfolt tartja a világosságot az egyébként borongós szentélyben. Teltebb fehér színek jobban fokoznák a világítást. Krisztus himációnja (ing-szerű öltöny) a maga palást-szerű bőségében elfödi a test jelentéktelen részeit, a fontosabbakat pedig kiemeli. Krisztus testén nem a himációt, hanem az alóla kisugárzó testet látjuk. Krisztus arcának egyéni vonalai markáns erővel érvényesülnek. Jól ki van fejezve rajtuk az a fölényes önfegyelem, amely Krisztust az Isten-ember képviselőjévé teszi, a csendes megadás helyett az erkölcsi erőt látjuk benne érvényesülni. Vinkler ecsetje kerüli a vallási képek

közös hibáját, az édeskés, lagymatag erőtlenséget, melyből az egyéniség karaktere kiesik, kerüli azt a szelid búskomorságot, mely a vásári kegyképek állandó stílusa. Krisztus alakjának erős, fekete körvonalai élesen emlékeztetnek a középkori olasz dominikusok falfestményeire. Az arcjáték törvényét még nem írta meg senki, de a fiatal festőművész már jól játszik az arc-jellemzés hangszerén. Nem hiába van neki több kitüntetett portréja. A karakterizáló erő meglátszik a fehér lovon ülő római katonán is. Arcának ércszerű vonalai közül élesen metsző tekintet sugárzik szét. Parancsolóan kifeszített karja a római akarat kifejezője. Félelmet nem ismerő, maga bízó alakjában van valami a nagy ragadozó szépségéből és büszkeségéből. (Bár a római fej inkább kerek, mint hosszúkas.) Az a pribék, aki Krisztust korbácsolja, a nyers bárdolatlan és zabolátlan gyűlölet elemi kitörésének képe. A háttérben a zsidók arcáról Jeri a ravasz, számító uzsoratermészet, vércsetekintetük mögül gonosz, kárörvendő indulatok forrongnak. Balról az alvó tanítványok arcán a fáradt szelidség fátyola, mint egy kiegyenlítő szimmetriája a zsidók lelki sötétségének. Ilyen egyensúlyozó szimmetria több is van a freskón. Balról Krisztus még szabad, jobbról már fogoly, vagy pedig jobbról súlyos ostorcsapásokkal illetik, de balról még kehelyből nyújt enyhülést a földre szállt angyal. A kiegyenlítő szimmetriák párhuzama egyensúlyban tartja a képet.

KARÁCSONYA

leghasznosabb,

leghálasabb,

legcélszerűbb

ajándék

a szavalott minőségű, jó ruházkodási anyag!!

Ketting Lajos nagy divatáru-üzlete

Szeged, Tisza Lajos-körút (Püspök-bazár).

Ujannon, modernül kibővített helyiségeiben: Szövet- és selyemkülönlegességekből s minden egyéb ruházkodási anyagból óriási választék! Szeged és a Délvidék legnagyobb textiláru-raktára. „Nemzeti Takarékoság” kiszolgáló tagja. Telefon: 25-80.

A finom formák sokáig és hosszan lekötik az ember figyelmét. Minden arc a perc mozgalmasságának ábrázolója, amint a dráma szélvészere keresztül süvít a Golgotán. Az egész mű színezése kissé mélyre van hangolva, a világítási hatások nem emelik a szentély kiengesztelő derűjét. Néhány holt terület is még benépesítésre vár.

A bejárat jobboldali fülkéjében, a szentsír kápolnájában, Krisztus levétele a keresztről, élénken megfogja az embert. A csoportfűzés szőlőfürtre emlékeztet, amint az alakok Krisztuson, mint szőlőtőn függenek. A kép érthetően illusztrálja Krisztusnak mondását: »Én vagyok a szőlőtő.« Krisztus meghalt, a szőlőfürt megérett, leszakadt, s a bibliai mondás beteljesedett. Ezen a képen is erősen kiütözik Vinkler portréművészetének ereje. Minden arcon a lelki accentus hangja zeng és minden tekintetben a tragikai árnyék

borong. Már nem is emberek, hanem a fájdalom megtestesítői. Az egész mű a drámai páthosz stílusában van tartva és az alakok jól bele vannak illesztve a cselekmény menetébe.

A művészetnek mindig hibául rótták fel, hogy elzárkózik a gazdagok szalonjaiba és nincs szava a nép szélesebb rétegeihez. Vinkler freskói Somogyi-telep szorgalmas népéhez szólnak: »Jertek a szenvedő Krisztushoz s könnyebben viselitek a nap terhét, családiasan térhettek be, mint az Atya hajlékába, ahol a falfestményekkel borított falak érthető módon pótolják a liturgiai szövegmagyarázatot. Lapozzatok a Biblia színes képeskönyvében, s megtanuljátok az élet igazi ABC-jét.« Köszönet érte Somogyitelep lelkes plébánosának, Karácsonyi Guidónak s a Párisból visszajött fiatal festőművésznek, Vinkler Lászlónak.

TREUGA DEI

Irta: Nagy Töhötöm S. J.

Érdekes tanulmány volna kimutatni, hogy az egyes századokban milyen fogalmat s ezzel kapcsolatban melyik szót járatták le tökéletesen az emberek. Örök emberi sajátság, hogy mindig kell nekünk valami nagy eszme, rendszerint aktuális igényünk vetülete, amelyet aztán úton-útfélen hangoztatunk, koptatunk, csépelünk, főleg pedig becsapjuk és megcsaljuk vele egymást. Ilyen volt pl. a mult században a szabadság! Mindenki ezért hevült, ezért harcolt, szobrot állítottak neki, versbe faragták, megénekeltek, még a piacon is erről vitatkoztak s mindez talán csak azért, mert mindeaki érezte a szörnyű gazdasági rabszolgaság súlyát lassan és végzetesen saját maga és társadalma vállára ránehezedni. S előállt az a helyzet, hogy az emberek épp a szabadság nevében nyomták el egymást. A végén már senki sem hitt a szabadság fenséges szólamaiban; sikerült a fogalmat tökéletesen lejártni. Már csak költők és hasonló könnyű és hiszékeny emberek hittek benne, de a józan tömeg keserűen inkább kenyeret kért szabadság helyett.

Azóta új eszmét kaptak fel az emberek és sajnos, nem is kellett egy századig várniuk, már is sikerült a nevetségességig lejártniuk. S ez a béke. Kicsi és nagy kezdőbetűvel írva: béke és Béke. Béke a családok között, béke a társadalmi osztályok között, béke, óh, igen, Béke a nemzetek között... és egyáltalán béke minden nyelven és utcasarkon, minden változatban és szólamban. Előkelő fürdőhelyeken nemzetközileg is megtárgyaljuk s kiküldötteink, mint a hajdani augurok, összenevetnek. De azért a kellemes helyen tovább tárgyalnak: azt a csöpp kis becsületet is lenyúzzák a szegény békéről, ami még véletlenül 1937-ben is hozzátapad. Valahogy tragikusan átvettük a pogány Róma

alapdogmáját: Si vis pacem, para bellum. S mert anynyira éhezünk a békét, oly nagyon készülünk a háborúra.

Ma már ott tartunk, hogy köznevetség tárgya egy-egy újabb megegyezés, konferencia, Locarno és Genf és hasonló szemfényvesztések a béke szent ürügye alatt. Háborúkat viselünk országokkal, amelyekkel hivatalosan szent békében élünk; csecsemőkre is bombát dobálunk, miközben édesdeden folyik a béketárgyalás.

A béke, mint fogalom és szó, már lejártta magát. És ime, most ezen az elkoptatási mélyponton karácsony alkalmával az Isten békéjéről írok. Nem is mertem a »béke« szót a címben magyarul kiírni, mert az emberek talán előre kinevetnének: ismét egy béke, mondanák, s tovább lapoznának az újságban, keresve a legújabb jelentéseket a japán-kínai háborúról, Franco offenzívájáról és a legfrisebb orosz tömegkivégzésekről. Ezek ma a realitások. No és még a gázvédelmi gyakorlatok, riadókézülség és légelhárítás.

De ami a legkínosabban érint, az, hogy magát az Isten békéjét is, melyet oly fenségesen hirdetnek a karácsonyi harangok, ezek a kiábrándult emberek egyenesen is meg tudják támadni. Hiszen ez a békét hirdető Kisded nem azzal kezdette-e földi szereplését, hogy édesanyját és atyját egy homályos ószövetségi jövendölés kedvéért kikényszerítette a csendes és békés názáreti családi házból s elvitte őket a betlehemi lakás-keresés kálváriájára, amelynek utolsó stációja egy istálló lett? Nevezhetjük békés születésnek azt, amikor egy édesanya távol a meleg otthonától, december végén egy istállóban kénytelen gyermekét először meglátlnia? Nem paradoxon az, hogy az a Kisded hirdet békét, aki egy kegyetlen zsarnok utolsó éveinek béké-

jét is elrabolta s ezzel az örjöngő és féltékeny királyt tömegmészárlásba kergette? A gyermekük holtteste felett zokogó betlehem-i édesanyák vajjon mit szoltak volna, ha hallották volna a szent éjszaka angyalainak békedalát? Nem kiáltozták volna vissza, hogy ezt a békét nem kérik?

Sőt, ha tovább figyeljük a kisdéd Jézus további életét, az egyiptomi száműzetés keserű kenyerét, majd nyilvános életében azt a felháborodást, és ellentmondást, amelyet egész szereplésével kiváltott, mind jobban meg kell arról győződnünk, hogy inkább háborút jött hirdetni, mint békét. Ő maga mondja: Ne véljétek, hogy békét jöttem hozni a földre; nem jöttem békét hozni, hanem kardot. Az agg Simeon is úgy látja Jézust, mint aki jelül tétetett, amelynek sokan ellene mondanak. És valóban Jézus körül ez viharzott egész életében: gyűlölet, szeretet, rágalom, dicséret, felháborodás, főpapok szaggatják meg ruháikat, míg végre ki nem mondják, hogy inkább egy vesszen el, mint az egész nép. Maga pedig, a Béke Embere, mindenből kifosztva, tehát békéjéből is, meghal a keresztfán és mintegy utolsó ténykedésével magával viszi az igazságtalan bírót, Pilátust, lelki békéjét, úgy hogy ez évek múlva, a hagyomány szerint, öngyilkos lesz.

S a békét hirdető angyalok szent énekének csendülése mellett elkezdődött a világtörténelem legszégyenteljesebb tömegmészárlása, amely három évszázadon át tartott. Bekövetkezett az, amit Jézus előre megmondott, hogy elválasztani jött az embert atyjától, a leányt anyjától és a menyét napától. Megindult a harc a békés emberek ellen s életük az üldözött vad élete lett, tehát mindennek nevezhető, csak békésnek nem. S ők mégis áhitattal hallgatták a karácsonyi angyalok szent énekét és hitték is benne. Semmi győtrelem, semmi kifosztottság és semmi üldözés nem tudta előttük lejáratni a béke szent fogalmát. Már ebből magából is láthatjuk, hogy itt valami fenséges megoldásnak kell lennie, mert különben a kereszténység egész kétezeréves élete a legnagyobb titok maradna, amelyet semmiféle pszichológiai módszerrel és elmélettel megoldani nem lehet.

Csak az nem lát itt világosan, aki csupán egyetlen békét ismer: az evilági békét; azt a békét, amelyet oly tökéletesen lejárattak s amelyről Jézus azt mondotta, hogy nem e világ békéjét adja nekünk, hanem a saját békéjét. S itt van az egész nagy és kínos titok megoldása.

Kétféle béke van ezen a világon s mi rendszerint csak az egyiket ismerjük: a külsőt, az evilágit, amelynek alapja a zsíros fazék és meleg szoba, kiteljesedése pedig a nyugalmas élet, esetleg kilókban való súlyos gyarapodás. Ennek a békének nincsenek mélységei, csak szélessége van. Lapos és a felszínen terül el, ezért lehet oly könnyen eltaposni, elseperni és szétszórni.

A másik béke azonban, amelyet Jézus ad s

amelyet az angyalok is hirdettek, a lélek mélyén húzódik meg. Beleágyazza magát a csontba és húsba s bármi viharzik is odakünn, a lélek békében marad. Erről írta Szent Pál, hogy olyanok vagyunk, mint a szomorkodók és mégis mindig örvendezők, mint szükölködők és mégis sokakat gazdagítók, mint akiknek semmijük sincsen és mégis mindenük megvan. Ez a béke mosolygott a vértanúk szemében s avatta őket a legboldogabb emberek közé. De nemcsak szentek élvezték ezt, hanem mindenki élvezheti, akiben eleven a hit. Még egy Maxim Gorkij is áhitatos rajzát adja az ő nagyanyjának, aki mérhetetlen szenvedése mellett örökké csodálatosan mosolyogni tudott, mert hitt!

Ez a béke tökéletesen független minden nyomortól, minden betegségtől és egészségtől; nem tekint fájdalomra és csalódásra; nem érinti az állástalanság és mosolyogni tud, ha valahonnan kidobják. Ezért volt lehetséges, hogy az angyalok békeéneke istálló felett zengjen.

Erre a belső békére el lehet jutni, csak a lelkünket kell kiegyensúlyozni. Istenben bízó, gondviselésben remélő lélekkel oly fölényesen lehet minden bajt lenézni. Alapja ennek az a gránitkemény biztonság-tudat, hogy a végén úgyis nekem lesz igazam! Az én ügyem az Isten ügye s ha valóban az, akkor én csak csupán és kizárólag nyerhetek. Vesztés sohasem lehetek! Persze, ehhez az örökkévalók perspektívája kell. Aki ezt még nem élte át, annak fogalma sincs arról, hogy mi az igazi béke és boldogság.

Ezt a belső és mindentől független békét hirdetik nekünk a karácsonyi angyalok. S végeredményben azért van annyi békétlenség és háború a világon, mert oly kevésbé figyelünk fel a hideg és szegényes istálló kis újszülöttére, aki pedig oly nagy szeretettel kínálta a maga egyetlen igazi és isteni békéjét.

Gondoljunk azokra, akik a karácsonyi örömmel is sírnak és adjunk abból, ami nekünk adatott!

**Ruháit, függőnyeit, szőnye-
geit stb. legszebben és legolcsób-
ban tisztítja és festi**

Glöckner I. és Fia

**első vegytisztító, festő és
ágytoll tisztító ipartelepe**

Szeged

Iskola
u. 27.
a
Dóm-téren

Telefon:
12-69.sz.

Misszió-lelkipásztorkodás a Temesközben

Irta: Juhász Kálmán.

(2 folytatás.)

Fekete Lajos a bécsi, berlini, drezdai és konstantinápolyi gyűjteményben őrzött, a Temesközre vonatkozó, mintegy 12 útleírás összevetéséből megállapította, hogy ezek mindannyian egy forrásból erednek. Véleménye szerint az anyagot a Trapezuntból származó *Asik Mehmednek* a 16. század végén írt kezdetleges munkája szolgáltatta. A kútfő eredeti szövegét, valamint a többektől ahhoz fűzött lényegtelen toldalékokat és átdolgozásokat a Damaskusban született és ott nevelkedett *Behram Dimiski* jelentékenyen simította. Behram Dimiski Konstantinápolyban viselt különféle hivatalokat, majd Aleppóban kádiskodott és 1690 körül húnyt el. Művében a következőképpen írja le Temesvárt: Temes vára a Temes partján fekszik. Várát oly széles árok veszi körül, hogy az szigetnek látszik. Környéke megközelíthetetlen a nádas és mocsár miatt. Belső vára mögött a Temes vízből tó képződött, mely fölé hídakat építettek. A várnak három kapuja van, úgy mint a belgrádi, a nyugati és egy a mezők felé. Erre a nagykiterjedelmű mezőre Belgrádból, a Dunán átkelve, három nap alatt lehet eljutni. Egy beglerbej székel benne, aki a mohammedánok rájáira vigyáz és az adóüggyet intézi.

Minthogy a törökök főleg a városokban telepedtek le, de ezek ügyeivel nem törődtek, éppen azok a helyek sülyedtek a legmélyebb nyomorúságba, amelyek az előbbi korban a műveltség legmagasabb fokán állottak. Temesvár ősi, tehetősebb keresztény lakossága a meghódítlanul maradt vidékekre, a Maroson túlra menekült. Csak a legszegényebbek maradtak vissza. A **gazdátlan házakat** családjával és rokonságával az úrrá lett török foglalta el. Leginkább a szandzsákbej szomszédságában laktak, hová hűbértelvények jobbágyai minden szükségessé szállítottak. A keresztény lakosság évről-évre fogyott. Néhány évtized alatt a régi keresztény Temesvárból török város lett. A törökön kívül néhány raguzai kereskedő szaporította a lakosságot. Utóbbiak latin keresztények, katolikusok lévén, már 1578 tájban a Szentszék pártfogását kérték. Kérvényük megküldött a bécsi nunciussnak, aki 1578 június 28-án tett róla jelentést.

V. Pius pápa *Raguzai Bonifác* stagnyi püspököt küldte erre a vidékre. XIII. Gergely pápa 1580-ban újból a török hódoltságban senyedő keresztények felkeresésére serkentette. A misszionárius-püspök Baziáson gyűjtötte össze a Szerémség papjait. Tanáccsal, oktatással, buzdítással és egyházi könyvek adományozásával iparkodott őket a lélekmentés munkájára képesebbekké tenni. Innen indult Temesvár felé. A keresztények itt is egyházközségeket alkottak. Ezek feje az egyházközségi elnök, a »bíró« volt. A török a szervezkedést nem tiltotta meg, minthogy a szervezetet közegeivel együtt lennézte. De ha önkormányzatról nem is lehetett szó, ezek az egyesülések mégis nagyon hasznosak és üdvösek voltak, mert összehozták a keresztényeket, fejlesztették együvértartozásukat és egyetértésre buzdították őket. Bonifác püspök Temesvárott két egy-

házközséget talált. Az egyik Raguzai vidékéről származó kereskedőkből, a másik bennszülött polgárokból alakult. Mindkettő egyenlő hívhűséggel fogadta és hódolt szavainak. Mikor pedig Bonifácot itt január végén elragadta a halál, mindkét egyházközség elpanaszolta fájdalmát a pápának. Jelentéseikből kitűnik, hogy már két év óta pap nélkül szűkölködnek, egészen magukra hagyatva és kitéve az »eretnekek« kísértéseinek. »Tegnap is — hangzik panaszuk — valami *Gáspár* nevű kálvinista prédikátor járt közöttük s híveket iparkodott toborozni.« Lelkipásztortól könyörögnek, ki őket tanítsa, vezesse s a téves új tanok ellen megoltalmazza. Mindkét egyházközség esedezik Ő Szenttségéhez, állítasson Temesvárott iskolát, amelyekben fiaikat papokká képezthessék, hogy legyenek, akik lelki szükségleteiket kielégíthessék. Szemléltetőbben, de egyúttal meghatóbban, mint ezek az egyszerű panaszok, íróművész sem ecsetelhetné a súlyos bajt. Világosak és oly megkapó igazságúak, mint a valóság meglátásától megihletett mesterek remekművei.

A pápa az elhunyt Raguzai Bonifác utódjául *Quintio Agoston* corzulai püspököt nevezte ki, ugyan azzal a hatáskörrel. Ez azonban nem jutott el a Temesközbe. Midőn *Raguzai Domonkos* misszióspap, — akit a temesvári katolikusok is említenek — fogadalmának teljesítése végett Lorettoba készült, a Maros és a Körös közt, »a temesvári hercegségben« lakó katolikusok közbenjárását kérték a Szentszék-nél. Ők is jelentést tesznek Bonifác misszióspüspök elhunytáról, elpanaszolják nyomorúságukat és segítségért esedeznek. Kérvényükből kitetszik, hogy a »temesvári tartomány«-hoz Aradvidékét is számították, mert megemlékeznek az aradvármegyei *Pélről* (Paulis-)ról is, sőt folyamodványuk is Aradmegyében — *Simádon* — kelt. Könyörögnek a Szentatyához, küldjön hozzájuk apostoli vizitátort, aki őket elhagyatottságukban vigasztalja, oktassa, hitükben megerősítse.

Kétségkívül Domonkos atya előterjesztéseire buzdította XIII. Gergely pápa az illetékes főpapokat, hogy figyelmüket a török uralom alatt élő hívekre irányozzák. 1585 szeptember 1-én kelt apostoli írátaiban lelkükre köti, hogy egyházmegyéjüknek török uralom alatt álló részeit el ne hagyják és küldjenek oda papokat, akik a híveket szentségekből és lelki vigasztalásban részesítsék s a szent hitben megtartásuk. Néhány hónappal utóbb a bíboros-államtitkár pápa nevében meghagyja a bécsi nunciussnak, utasítsa az illető főpásztorokat, hogy a hódoltsági területekre szerzetes- vagy világi papokat küldjenek. Ha a török gyanakodása miatt a magyarországi részekből nem lehetne küldeni, Dalmáciából vagy Raguzából kérendők. A Szentszék egyébiránt már rendelkezett, hogy Raguzából a szentferencrend tartományából néhány szerzetes odamenjen. (folytatjuk.)

Segítsünk a nyomorgókon, hogy igazi karácsonyunk legyen!

Adventi reggelek...

Sűrű sötétség az utcákon. Egy-egy gyár bűgva adja a jelzést a munkabakezdéshez. Itt-ott siető munkásemberek, hónuk alatt kis csomaggal, a szűkös ebéddel. Gyér villamos csilingelés, néhány ablak már kivilágítva, reggeli takarítása a cselédnek; néhány döcögő, zörgő szekér, álmos kocsissal, pislákoló lámpással, mely egy méternyire is alig világít. Ilyen az utca képe reggel, amikor a város még alszik. Alvó város! Különös kép.

A Rorátéra siető emberben sok gondolatot kelt egy ilyen alvó város. Milyen kevés a fény. Itt-ott látszik csak egy-egy fénysugár, a város nagyrésze sötétségben. Lehúzott redőnyök mögött alvó emberek, alvó lelkek. Sejtelmük sincs arról, mit kínál nekik az advent, ez a kegyelmes, szent idő! Álomországban járnak s közben a valóságban elsuhan mellettük az a boldogság, amelyet annyira keresnek s amely soha sem lesz övék. Nincs energiájuk elhagyni a reggel sötétjében

pihenőhelyüket, hogy fölcsereljék a már felesleges és elernyesztő »pihenést« a friss levegővel, amely az utcán várja a koránkelőket. Nincs lendületük arra, hogy odahagyva álomország szűk kereteit, kilépjenek a való életbe, mely kincseket kínál azoknak, akik magasabbrendű életet akarnak élni. Szegény »pihenő« emberek, szegény »békésen« szunnyadó város! Sejtelméd sincs arról, micsoda kegyelemtengerben fürdik az a maroknyi kis embertömeg, amely az éj sötétjében siet a templomba, hogy a Roráté-misék áhítatát, misztikus levegőjét magába szívja. Micsoda Krisztus-várás érzik ott a levegőben! Hogy tágulnak a lelkek minden nappal jobban, hogy az egyre közeledő karácsonyi Kisdedet szívükbe fogadják! Hogy érzik ezt a közeledést! Mennyire gazdagodnak ezeken az adventi reggeleken! S milyen szegények maradnak azok, akik keresztül alusszák az adventi szent időt, a Krisztusra várakozás idejét. Ne csodálkozzanak azért, ha

A térítő tenger

Sokszor halljuk arra a kérdésre, hogy mi volt életének legnagyobb, illetve legemlékezetesebb élménye, azt a választ: »mikor először pillantottam meg a tengert«. Aki pedig közelebb ismerkedik meg vele, az tapasztalni fogja, hogy a tenger tud megfélemlíteni, háborogni, haragudni, énekelni, szökőkúttá válni, idegeket zsongítani, gyógyítani és, amit talán első helyen kellene említeni, de kész akarva hagytuk utoljára, tud téríteni is, sőt talán a tenger a legnagyobb térítő.

Mikor vonatom a karsztok között kanyarogva ért ki a tenger mellé s első ízben láttam a verőfényes ég alatt a csendes mosolyú tengert, olyan érzés fogott el, aminőt az ember életében csak nagyon ritkán, vagy talán többé sohasem érez.

Elragadtatásomat észreveszi szomszédom s megkérdezi, hogy hová utazom. Válaszomra, hogy egyelőre Fiumében és környékében óhajtok gyönyörködni, tanácsot adott.

— Akkor menjen fel a Tersattora, ott megtanulhatja, hogy mi a tenger!

Másnap felmentem 504 lépcsőn a tersattói kápoalnához, amelynek szomszédságában van a héttornyú vár. Aki benjárt a Frangepán Miklós gróf által épített templomban és a Frangepán grófok által épített vár bástyáiról

tanulmányozza a tengert, az feledhetetlen és mély benyomást kap róla. Ez a templom Tersattóban épolyan búcsújáráhely, mint Loreto, mert a legenda szerint a templomot annak emlékére építették erre a helyre, mert itt állott a »Santa Casa«, a Szent Ház, a boldogságos Szűz Mária háza. Tudvalevően a legenda szerint mikor a keresztes hadjárat ügye 1291-ben rosszul állott, az angyalok május 10-én Nazarethből Mária házát, amelyet szüleitől örökségként kapott, ide hozták a Tersattora. Szegény pásztorok és halászok vették észre először a szegényes kis házat, amely nészkőből épült egy ablakkal és kis toronnyal és állott egy kis lakószobából és konyhából. A pásztorok a kis házban köoltárt találtak keresztel s egy fülkét ciprusfára festett Mária-képpel, s mikor ámulva csodálkoztak az ide került s itt teljesen ismeretlen építkezésű ház felett, megjelent di Giorgio, Tersatto plébánosa s még nagyobb lett csodálkozásuk, mert az öreg plébános már három éve súlyosan fekvőbeteg volt. Közölte híveivel, hogy az éjjel megjelent neki Mária és tudatta vele, hogy ez a kis ház annakidején az ő lakása volt Nazarethben és itt fogadta az Ur angyalát, aki Jézus születését tudatta vele. Most is angyalok hozták Tersattora a tengeren át. Az oltárt benne Szent Péter, a keresztet és képet pedig Lukács evangélista készítette. Kijelentette még az öreg plébános, hogy az álom-

látás óta teljesen egészségesnek érzi magát.

Minthogy azonban sokan voltak, akik kételkedtek a ház nazarethi származásában, Fiuméből egy tanultakból álló bizottság ment Nazarethbe, amely a méretek alapján a helyszínen a plébános állításának helyességéről meggyőződött. A fiuméiak a kis házat nagyon megbecsülték, Frangepán Miklós gróf erős faépülettel védte meg és egy nagyszabású templom felépítését tervezte, de 1294 december 10-én a szent ház eltűnt. Az adriai partokon Recanati közelében jelent meg ugyanúgy, míg végül Ancona mellett Lorettóban telepedett meg, ahol ismét szegény pásztorok és halászok látták meg először, majd rövidesen lelki és testi betegeknek lett gyógyhelye és a világ egyik leglátogatottabb búcsújárá helye. Most a fenséges loretoi márványbazilikában a főoltár előtt márványfoglalatban áll az egykor Fiume melletti Tersattón is járt *Santa Casa*. Így tervezte és építette meg Bramante, a világhírű olasz építőművész. Az egész Bazilika művészi alkotásokban örökíti meg Mária életét születésétől haláláig, egy márványtáblán pedig, amelyet VIII. Kelemen pápa helyezett el, olvasható a Szent Ház története. Az öreg cédrusfa tető helyett azonban ma már kőboltozat van. A szent tűzhely felett, amelyen Mária Jézusnak főzött, van a fából készült Madonna-kép a gyermek Jézussal, s látható egy agyagtál is, amely szintén

karácsony estéjén is üresnek érzik a lelküket, ha nem tölti meg őket a karácsonynak szent öröme, ha a szeretet boldogsága nem árássa el őket és nem érzik a karácsonynak áhítatos varázsát. Igen! Ezt csak azok kapják meg, akik önmegtagadó koránkeléssel siettek az adventi reggeleken Rorátéra s készítették lelküket erre a boldogító Krisztus-fogadásra. Ha igazi karácsonyt akarunk, járjunk a Rorátékra és fűrészsűk meg lelkünket ennek a szent időnek áhítatában ...

M. tv.

Karácsonyi rend a plébániatemplomokban:

A karácsony ünnepét megelőző napon, vagyis december 24-én, pénteken szigorú böjt van: háromszori étkezés egyszeri jóllakással. Húsevés tilos!

A Fogadalmi templomban — és a többi templomokban is — karácsony estéjén éjfél szentmise van. Karácsony első ünnepén reggel $\frac{1}{2}$ 7 órakor és 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor katonák miséje,

Isten anyjái volt. Mindez, mielőtt Lorettoba került, itt volt a Tersatton s mikor nézem a helyén épült templomot a sok ajándékkal és halányilatkozattal, gondolataim a tengeren át szállnak a Santa Casa felé. A ferencendi pater érdeklődésemre lelkesedéssel és büszkeséggel mondja el az előttem eddig ismeretlen részleteket, mikor észreveszem, hogy beszélgetésünknek két hallgatója is van. Az egyik, ünneplőbe öltözött, kurtapipájú öreg halászembernek látszott, míg a másik jólöltözött és jóltáplált, vagyonos külsejű úr volt.

Alig távozott el paterünk, mikor megszólított az utóbbi:

— Mit jelentenek a templomban látható táblácskák és értéktárgyak? Én ugyanis másvallású vagyok, s nem ismerem a szokásokat.

Rövid magyarázatomra azt kérdezi, hogy komolyan gondolják-e ezt így a hálaadók, vagy csak babonás szokásból teszik.

Erre megszólal a tengerjáró halász:

— Bocsnátot kérek, hogy az úrnak én is szolgálhassak egy kis felvilágosítással. Sokáig szolgáltam hadihajókon mint tengerész-katona, éveken át jártam a tengereket kereskedelmi hajókon, ma pedig mint halásznak van közöm a tengerhez. Ha az úr csak egy ezredrészét járta volna a tengernek és szerzett volna tapasztalatokat, nem merné ezt a szót kiejteni: babona. Aki rettentet viharokat élt át hajókon, akiket a folyton ismétlődő szélrohamok lökdöstek a bár-

kákon, akiket a kalózok támadásaitól csak csodák mentették meg, akiket a tenger vizét toronymagasságra felkorbácsoló zivatarok és a sűrű sötétségben folyton cikkázó villámok figyelmeztették, hogy életük csak vékony hajszálon függ, s a következő pillanatban vége mindennek, azok összetett kézzel kiáltanak fel: Uram segíts, Óh Mária segíts! Hányszor teszik meg a fogadalmat, hogy csak megegyeszer segítse partra, hálából emléket, templomot emelnek Máriának, a tengeren vergődők védőasszonyának. És ha végig hajózik az Adrián; a partokon kikötve tapasztalni fogja, hogy a Teremtőnek, az Ó Egyfiának és a Madonnának azt a sok templomot és kápolnát, s azokban azt a sok képet és szobrot mind azok emelték és készítették, akiket Istenben hívökké és ájtatos lényekké alakított át a tenger. Hát én csak azt mondom, próbálja meg és győződjék meg! Ime uram, erről beszél ez a mi szentséges templomunk. Anya és gyermek itt imádkoznak Szent Szűz Máriához, hogy segítse haza a háborgó tengerről az apát, s a hazatérő apa első útja ide vezet, hogy hálát adjon a Megváltónak és a Boldogságos Szűz Máriának.

Melegen megszorítva az öreg halász kezét búcsúztam el tőle s biztosítottam, hogy Róma felé való útamban Ankona mellett Lorettoba is ellátogatok. Mikor visszaballagtam Fiume felé, még hallottam, hogy a visszamaradt idegen úr nagyon érdeklődik bizonyos adriai

$\frac{1}{2}$ 10 órakor csendes mise, 10 órakor püspöki nagy-mise, melynek keretében a megyésfőpásztor mond beszédet, $\frac{1}{2}$ 12 órakor csendes mise a szentségi oltárnál s 12 órakor csendes mise a főoltárnál.

A többi plébániatemplomban a karácsonyi ünnepek alatt a rendes vasárnapi miserend lesz.

Az egyes plébániák az idén is megtartják karácsonyi szegénysegélyezésüket, így a belvárosi plébánián a Szent József Akció, Alsóvároson a III. Rend, Felsővároson a Kis Szt. Teréz Akció, Rókuson az Oltáregylet, Móravárosban, Ujszegeden és Somogyitelepen a Szent Vince Szeretetegyesület részesíti a szegényeket élelem- és ruhasegélyben.

A szilveszteri ájtatosság a Fogadalmi templomban, Alsóvároson, Móravárosban, Somogyitelepen és Rókuson este 6 órakor, Ujszegeden és Felsővároson délután 5 órakor lesz.

Kegyelmes és örömteli karácsonyi ünnepeket és békés, boldog újévet kíván kedves Munkatársainak és minden egyes olvasójának a

**KATOLIKUS ALFÖLD
Szerkesztősége és kiadóhivatala.**

szigetek iránt. Tényleg két hét múlva találkoztam vele Raguzában a dominikánusok templomában. Megtudtam, hogy egy budapesti jó hírnevű kereskedelmi cég egyik tulajdonosa; társa keresztény. Akkor már vagy húsz Mária templomot tekintett meg a parti városokban s ezek történetét is már behatóan tanulmányozta.

Vagy húsz év múlva Budán a Zsigmond-kápolnában nagyon ismerősnek tűnt fel az előttem levő padban imádkozó úr. Az istentisztelet befejeztével a vár kapujánál utolértem. Megismertük egymást. Ő volt a tersattoi és raguzai ismerősöm, aki örömmel közölte velem, hogy most már ő is azokba a templomokba jár, amelyekbe én, még pedig — tette hozzá lelkesedéssel — joggal, mert őt megtérítette a tenger s tersattoi útját követő esztendőben katolikussá lett. Elmondotta azt is, hogy az öreg halász ájtatossága vitte őt azokba a templomokba, amelyeket azok emeltek, kiket a tenger tanított meg imádkozni és Máriától segítséget kérni.

Eszembe juttatta pedig ezt az úti élményt az egyik katolikus folyóiratban nyugtázott adomány, mely szerint az egykori tersattoi, illetve raguzai ismerősöm fia száz pengőt adott egy épülő katolikus templom részére. A térítő tenger erejét érezteti a második nemzedékben is.

Zehntbauer János.

Az Eucharisztikus Világkongresszus művészi bizottsága

döntött az eucharisztikus himnuszról illetőleg és a döntést az elnökség is jóváhagyta. A himnusz dallamát dr. Koudela Géza egyházzenei igazgató szerelte és az egyszerű dallamvezetésénél, valamint ritmusánál fogva igen alkalmas a tömegéneklésre. A himnusz szövege anonim szerzőtől származik és egyszerűen fejezi ki az Eucharisztikus Világkongresszus gondolatát. Valóban teljesen benne van, hogy az Eucharisztikus Világkongresszus hogyan egyesíti Isten di-

csőítésében a lelkeket. A himnusznak időközben latin nyelvű szövege is elkészült, ugyancsak anonim szerző tollából. A himnusz latin szövegét a zenével együtt a közeljövőben az Előkészítő Főbizottság 50.000 példányban kinyomatja és az összes illetékes külföldi helyekre eljuttatja. A magyar szöveg 200.000 példányban a belföldön kerül szétosztásra, hogy mire a kongresszus elérkezik, mindenki megtanulhassa.

A himnusz szövegét alant közöljük.

Kongresszusi Himnusz:

Győzelemről énekeljen
Napkelet és Napnyugat,
Millió szív összecsengien,
Magasztalja az Urat!
Krisztus újra földre szállott,
Vándorlásunk társa lett;
Mert szerette a világot,
Kenyérszínbe rejtett.

Krisztus, kenyér s bor színében,
Úr s király a föld felett:
Forrassz egygé békeségben
Minden népet s nemzetet!

Egykor értünk testet öltött,
Kis gyermekként jött közénk;
A keresztfán vére ömlött
Váltságunknak béreként.
Most az oltár Golgotáján
Újra itt a drága Vér,
Áldozat az Isten-Barány,
Krisztus teste a kenyér.

Krisztus, kenyér s bor színében,
Úr s király a föld felett:
Forrassz egygé békeségben
Minden népet s nemzetet!

Zúgjon hát a hálaének,
Szálljon völgyön-tengeren:
A szeretet Istenének
Dicsőség és üdv legyen!
Az egész föld legyen oltár,
Virág rajta a szívünk,
Minden dalunk zengő zsolttár,
Tömjénillat a hitünk!

Krisztus, kenyér s bor színében,
Úr s király a föld felett:
Forrassz egygé békeségben
Minden népet s nemzetet!

István király árva népe,
Te is hajtsd meg homlokod,
Borulj térdre, szórd elébe
Minden gondod, bánatod!
A kereszt volt ezer éven
Reménységed oszlopa:
Most is Krisztus jele legyen
Jobb jövődnek záloga!

Krisztus, kenyér s bor színében,
Úr s király a föld felett:
Forrassz egygé békeségben
Minden népet s nemzetet!

A szegedi Piarista iskola

hódolata az Eucharisztia előtt

November végén háromnapos ünnepség keretében hódolt a Piarista gimnázium tanulóifjúsága Kalazanti Szent József ünnepével kapcsolatban a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt. Három napon keresztül a Fogadalmi templomban szentmisét hallgattak a diákok s minden alkalommal szentbeszéd volt, melyet *Dr. Kerkai József*, *Dr. Révai József* és *Dr. Albert István* piarista tanárok mondtak. A harmadik napon a szentmisét *Dr. Glattfelder Gyula* megyéspüspök mutatta be, mely alatt az intézet ének- és zenekara *Király-König Péter*: Kalazanti Szent József miséjét adta elő *Hajmos L.*: Ecce sacerdos... c. zsolttárt énekeltek nagy áhitattal. A negyedik napon az intézet dísztermében Kalazancius ünnepség volt, melynek nívós műsorát ének- és zeneszámok, továbbá egyes jelenetek és *Dr. Muntján István* kir. ítélőtáblai tanácselnök ünnepi beszéde adta. Külön ki kell emelnünk az intézet ének- és zenekarának teljesítményét. A Fogadalmi templomban előadott *Király-König* misét *Dr. Kerkai József* hangszerelte nagy rátermettséggel. Annyira szép és kifogástalan előadás volt, hogy a jelenlévő szülők a legnagyobb áhitattal hallgatták és őszintén gyönyörködtek benne. Az énekar szereplése is igazi csodálatot váltott ki a hallgatóságból. Ilyen precizitással, ilyen tökéletes összetanultsággal, ilyen ritmus érzékkel kevés intézet énekkara dicsekedhetik. Az intézet fiatal énektanárát méltán megillette az a zúgó taps, mely az egyes énekszámokat honorálta. — *Dr. Muntján István* ünnepi beszéde mélyen a lelkekbe szántott és magával ragadta a hallgatóságot. — Az ünnepélyt *Dr. Karl János* igazgató köszönő szavai zárták be. A közönség emelkedett lelkiülettel távozott s azzal a boldogító tudattal, hogy mindazzal gazdagabb lett, amit ezen az ünnepségen látott és hallott.

A budapesti világkongresszus hírei

A hangszórók fontos szerepe az Eucharisztikus Világkongresszus főünnepségeinél.

A budapesti Eucharisztikus Világkongresszusnál minden eddiginél is fontosabb szerephez jut a hangszóró, mely arra lesz hivatva, hogy egyetlen lelkiközösségben egyesítse az összes résztvevőket. Különösen nagy szükség lesz erre a Szent Jobb körmenetnél, a szárazföldi és a hajós Eucharisztikus körmenetnél, valamint a pápai legátus miséjénél a Hősök terén.

A Szent Jobb körmenet, valamint a szárazföldi eucharisztikus körmenet utvonala a Szent István bazilikától a Hősök teréig terjed, mintegy 2 km. hosszúságban. Természetes, hogy a számításba veendő 3—400.000 tömeget nem lehet ezen a hosszú útvonalon teljes számban végigvonultatni. Az előzetes számítások ugyanis azt mutatják, hogy 300.000 embernek gyorsabb ütemű menetelése esetén is ez 9 órát venne igénybe. Az Előkészítő Főbizottság tehát úgy határozott, hogy a körmenetben minden nemzeti részéről csak népesebb küldöttség vesz részt saját zászlója alatt, esetleg az illető nép eredeti népviseletében, míg a nagy tömeg az útvonal két oldalán helyezkedik el. Tehát a szárazföldi körmenetnél a főutat képező Andrassy-út két oldalán, a hajós körmenetnél pedig a Duna két partján.

Nem szabad elfelejteni, hogy a világ minden részéből összeseregülő sokszázazernyi zarándok, amellet, hogy hitének és jámborságának kívánja tanujelét adni, látni is szeretné az ünnepséget és azokba intenzíven bekapcsolódní. Az útvonalak mentén ugyanis megfelelő távolságokban a legtökéletesebb hangszórók kerülnek felállításra. Ezek közvetítik mindenhová az intonáló ének-
kar énekét. Minthogy pedig a hangszóró, ha még oly tökéletes is, az első pillanatra mégis gépi hatást vált ki az emberből, gondoskodni fog a rendezőség arról is, hogy minden egyes hangszóró köré kisebb, de képzett ének-
kar csoportosuljon, amely minden további nélkül könnyen veszi majd át a központi ének-
kar által megadott dallamot és adja tovább a tömegnek, hogy így egyetlen énekimádságban egyesüljön az Eucharisztikus Világkongresszus valamennyi résztvevője. Külön problé-

mát képez a pápai legátus miséjének ily módon való közvetítésénél az ünnepségek színhelyének, tehát a Hősök terének és a városligeti tónak nivókülönbsége, amelyet a hangszórók segítségével, amennyire lehet ki kell küszöbölni. Gondoskodni fog azonban a rendezőség arról, hogy a misében minden egyes résztvevő úgy bekapcsolódhasson, mintha a főoltár közvetlen közelében állna.

A tripolisi olasz nemzeti kongresszus üdvözölte a budapesti előkészítő főbizottságot.

Mint ismeretes, most tartották Tripolisban az olasz nemzeti eucharisztikus kongresszust. Ebből az alkalomból Bartolomasi érsek, a kongresszust előkészítő olasz nemzeti bizottság elnöke és Vincenzo di Lorenzo, a bizottság főtitkára a következő szövegű táviratot küldték a budapesti Előkészítő Főbizottsághoz:

„A tripolisi olasz Eucharisztikus Kongresszus jókívánásokkal üdvözli a budapesti Előkészítő Főbizottságot a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hajnalán“.

Félmillió Eucharisztikus Jelvényt viselnek már a magyar hivek!

Még eddig sohasem tapasztalt lendülettel folyik a felkészülés az Eucharisztikus Világkongresszusra!

Ötszázezer katolikus testvérünk hordja büszkén, önérettel és boldogan a hitvalló jelvényt. Lélekben már sokkal több, de anyagi hozzájárulást is nyújtó félmillió tagja van a Kongresszusnak.

A Hősök Terén épülő hatalmas, művészi oltár költségeit a jelvények árából biztosítjuk.

Ne legyen egy katolikus sem az országban, aki el nem mondhatja magáról:

Én is adtam egy téglát az Oltáriszentség díszoltárához!

Mindenki, aki már megszerezte a jelvényt, gondoskodik arról, hogy még két jelvényt helyezzen el ismerőseinél.

Ne legyen az idén egyetlen karácsonyja, egyet-

Karácsonyra

Villany és Gázkészülék

a legszebb ajándék.
Részletfizetési kedvezmény.

Gázgyár és Villanytelep.

len karácsonyi szeretetsomag sem, amelyre fel nem tüzzük a Legméltóságosabb Oltáriszentség jelvényét!

A legszegényebbeknek is szerezzék meg az Eucharisztikus Jelvényt a tehetősebbek! A megrendelés sürgős, mert a gyártás időbe kerül.

Megrendelhető: a Kongresszusi Irodában, Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.; postacím: Budapest, IV., Postafiók 100.

Kiadóhivatalunk készséggel továbbítja a szegényeknek szánt adományokat, természetbeni és pénzübeli adományokat egyaránt. (Dugonics-tér 12.)

Színház

Legutóbbi számunkban, — egyedül a közerkölcsök védelmében, — tiltakoztunk a »csak felnőtteknek« színdarabok előadása ellen. Szavainkra felfigyeltek az illetékes tényezők és ennek tulajdonítottuk, hogy az egyik ledér darab lekerült a műsorról, bár már ki volt tűzve újabb — délutáni — előadásra. Már meg is akartuk dicsérni színházunkat e megértésre valló műsorváltoztatásért, amikor azt kellett látnunk, hogy egy kedden, még pedig délutáni előadásban, az előzőleg »csak felnőtteknek« cégérral hirdetett »Gólyaszanatórium« lett föltálalva közönségünknek.

Ugy látszik, ez a darab még sem oly szemérmetlen, mint a lekerült »vidám éjtszaka«; legalább ezt engedi sejteni az a körülmény, hogy a »csak felnőtteknek« cégér nem volt mindig melléje akasztva.

Bármint legyen is, újra hangoztatjuk már a múltban is előadott követelésünket, hogy főleg délutáni előadások tárgyát erkölcsi és nevelői érzékkel kell megválogatni. Hiszen a délutáni előadásokat éppen az ifjúság, az egyszerűbb lelkek tömege özönlí el, kikenél a színház szórakoztatva is nagyon sokat nevelhet, vagy rombolhat.

Ennek az érzéknek érvényesülését szeretnők látni városi színházunknál, minden darabnak, de főleg a délutáni előadásoknak megválasztásában. Hiszen társulatunk repertoárja oly gazdag nemesen szórakoztató darabokban, melyek oly alkalmasak főleg az ifjúság és az egyszerűbb tömegek izlésének fejlesztésére. Ezekből tűzzön ki a színház, főleg délutáni előadásokat, s majd meglátja, hogy a közmegelegedés mellett a kassa sem fogja ezen nemesebb irányú munkájának kárát vallani.

Remélni akarjuk, hogy színházunk a karácsonyi délutáni műsorok összeállításánál ezek szerint a szempontok szerint fog eljárni.

Egyébként mi szeretnők legjobban, ha ezen er-

kölcsi kifogásoktól nem zavart dicsérettel adózhatnánk színházunknak, melyet a művészi követelmények szempontjából ma teljes joggal mondhatunk a vidék első színházának. Azzá teszi tagjainak művészi értéke, a kitünő rendezés, a díszletek finom gazdagsága, a nívós zenekar és a gondos munkára valló együttes. Elég bizonyosság erre az Ellák és a Roninok kincse, melyeknek előadása miben sem maradt mögötte a fővárosi színpadoknak. Jól esett látnunk színházunk megtiszteltetését azzal, hogy a »Mezei pacsirtát« a rádió is közvetítette és ezzel városunk színházát országos érdeklődés tárgyává tette. Mindez a színigazgató művészi érzékét, de egyúttal áldozatkészségét is bizonyítja a közönség kultúrigényeinek kielégítésében. Meg fogja látni, ha bebizonyított művészi érzékét erkölcsi kritikával is párosítja, a mienkével együtt az egész közönség osztatlan elismerését és pártfogását fogja elérni.

*

A színházzal kapcsolatban szóvá kell tennünk a szabadtéri játékoknak azt a bíróság előtt folyó utóhulámát, amely miatt a város minden jobbérzésű polgárának bosszankodnia, sőt pirulnia kellett. Bármint is fog végzödni ez a bírósági ügy, akár megállapítják, akár nem, hogy a szabadtéri játékoknál díszletül szovjetcsillogot alkalmazott az egyik rendező; mindig szegényünk marad, hogy katolikus városban, katolikus dómnál olyan díszlet szerepelhetett, melyet elfogulatlan és komoly, nyugodt ítéletű, intelligens férfiak is szovjet csillagnak nézhetek. Ezen már bárminő bírósági ítélet is változtatni nem fog.

Ennek a szegényletes ügynek első és elengedhetetlen következménye csak az lehet, hogy többé ez a rendező a szegedi szabadtéri játékoknál nem alkalmazható. A második következménye az illetékesek számára, — reméljük, — az lesz, hogy a szabadtéri játékok intézőinek, rendezőinek megválogatásában nagyobb körültekintéssel járnak el.

Szeretettel kérjük vidéki és helybeli előfizetőinket, hogy hátralékukat ez év végével rendezni szíveskedjenek.

**K é p e k, képkerekek,
függönytartók,**

fürdőszobatükrök nagy választékban

Tóth István

képkerekezőnél, Szeged Tisza Lajos krt. 45. sz.

IRODALOM

Endrődy László S. J.: **Páter Petit hajója.** Korda kiadása. Bp. 1937. 202 lap.

Az 1914-ben meghalt P. Petit S. J., akinek szenttéavatási pörét f. év febr. 3-án kezdték meg, valóban a modern szentek közé tartozik. Kitűnően értett ahhoz, hogy megmutassa Isten határtalan jóságát, atyai szeretetét és ezzel felemelje, a magasságok felé vezesse az ezer teher alatt görnyedő embereket. A szegény szerzetes kórházakat alapít, a segítségért hozzáfordulók megvigasztalva távoznak, százezrek mennek át kezén jótékony célokra. Mindennek magyarázata: Istenbe vetett határtalan bizalmára, gyermekded egyszerűségére az Ur Jézus hihetetlen bőkezűséggel válaszolt.

Endrődy S. J. néhány mesteri vonással rajzolja meg a jó P. Petit (csak így hívták ismerősei) alakját rövid életrajz keretében. Könyve nagyobb részében P. Petit egyik híres lelkigyakorlatát (15 előadás) közli. P. Petit ugyanis hosszú apostoli életében Belgium csaknem minden városában adott lelkigyakorlatokat. E munkája emlékeképp élete vége felé kiadta az előttünk fekvő elmélkedéseket. Az ember életét hajóhoz hasonlítja (innen a könyv címe) és a hajó felszereléséhez kapcsolja gondolatait Szent Ignác rendszerében. Csupa eredeti meglátás, könnyed magasbalendülés, élénk életközelség, komoly alaposág jellemzi minden előadását. — Különösen papoknak, szerzeteseknek és a lelkélet után érdeklődő világiaknak ajánljuk.

Hogyan végezzük a gyümölcsösben az őszi nagytakarítást, erről ír a **Növényvédelem** és **Kertészet** legújabb száma. Cikkeket közöl még a filléres kerítés készítéséről, az idei rossz borok feljavításáról, a gyümölcsös téli permetezéséről, az újtelepítésű gyümölcsösök hibáiról a gyümölcsfák metszésének technikájáról stb. A dúsán illusztrált színes gyümölcsképet is közlő két szakklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium) díjtalanul küld e lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatványszámot.

A világháború magyar harcosaival és áldozataival szembeni megfizethetetlen tartozás-ról ír megragadó sorokat **Katona Jenő** a **Korunk Szava** legújabb számában. A számból kiemelkedik **Friedrich Muckermann S. J.**-nek a cikke, **Georges Pernot**-nak, a francia szenátus tagjának tanulmánya az új francia szociálpolitikáról és gróf **Széchenyi György** értekezése a szociális katolicizmus és a szociális népkirályság alapkérdéseiről. A **Fiatalság** magyar írók sorozatban **Gogolák Lajos** ír **Ortutay Gyuláról**. A falu jegyzőjének és a falu népének viszonyát az egyik legfontosabb magyar szociális problémát **Perr Viktor** és **Surbán F. Zoltán** ismertetik. A szám közli **Charles Grolleau** Eucharisztikus versét **Horváth Béla** művészi fordításában. **Neszmélyi Jenő** a kínai-japán konfliktusról, **Imre Jenő** az állástalan diplomások átképzéséről értekezik, **Bálint Sándor** pedig folytatja a **Magyar búcsújárohelyek** című cikksorozatot. A gazdag **Idő sodra** rovat **Ilyés Gyula** pörbefogásával, az **Americana** diákszövetség elleni nyilas támadásokról és az igazi keresztény szociális reformpolitikáról ír. A rádió különös hírszolgálati „cenzuráját” és az ujjogány sajtó egyházellenes támadásait is szóvá teszi a **Korunk Szava**. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Fő-utca 37/a. I. 4. Telefon: 15—56—23.

A Mezőgazdaság legújabb száma a számtalan időszerű apró oktató cikkeken kívül a gabona csirázásáról és bokrosodásáról, az őszi mélyszántásról számol be számos érdekes illusztráció alapján. Az állategészségügyről, az utódnevelő képességről, emberi és állati ösztönökről találunk benne még laikusoknak is érdekes tanulmányt. A dusán illusztrált szakklapból a **Mezőgazdaság** kiadóhivatala, Budapest, V. Vécsey-u. 4. I. 5a., e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Fény

*Nehéz, borongó téli szürkesség...
A tengeremben mint egy nagy sóhaj
Olyan a csend...
És hirtelen, váratlanul, hivatlanul
Valami cseng...*

*Bohókás, kedves, játszi napsugár
Labdát kerget az iskola falán
Egy kis fiúcska sápadt, kék szemű
Kacagva nyúl a fény sugar után.
Olyan lett minden mint egy kis mese
Pedig nem történt semmi semmise.*

*Alig arasznyi, arany-napsugár,
Parányi ünnep,... valóságos álom
Mind elűzte a dermedt szürkéséget
És diadallal belekacagott
Fakult színekbe új varázst hozott
Egy kis-gyermek — az élet!*

*Nem szóltam érte; mi is így vagyunk
Felnőtt elgyötört komor emberek...
Járunk dermedten téli éjszakán
Romhalmazok közt magyar Golgotán
Fölsír bennünk az örök Gyermekek vágya
Tisztaság, Jóság, Szeretet után*

A betlehemi Fényesség után!

Klement Ilona.

SZEGEDI ÚJ NEMZEDÉK

a szegedi keresztények politikai napilapja.
● A legertartalmasabb szegedi ujság. ●

Aki a szegénynek ad, magának Krisztusnak ad!

Daplanok

legszebb kivitelben szolid árban készülnek
Dunnáját gyönyörű pehely paplanná alakítja.

Soós Lajosné

paradicsomi paplanüzeme, Szeged, Deák Ferenc utca 8
A színház mellett.

— Franco tábornok a Mária-kultuszért. Franco, a nemzeti Spanyolország vezére parancsára kormánya a következő rendeletet adta ki a Mária-kultusz helyreállítására: »Minden iskolában Krisztus Király anyjának szobor állíttassék fel. Május hónapban az ősi spanyol hagyományoknak megfelelően a tanítók amájszi ájtatosságokat a szobor előtt végezzék a tanítványaikkal. Az egészsz-tendőben a tanulók az iskolába való belépés és az onnan való távozás alkal-mával »Ave Mária purissima« (Üdvöz-lőgy, legtisztább Mária) szavakkal kö-szönjenek, mire a tanító »Sin pecado concebida« (Bűn nélkül fogantatott) szavakkal válaszol. A háború tartama alatt a tanítók a tanulókkal naponként fohász-kodjanak a Madonnához, hogy a háború szerencsés befejezését kikönyörögjék.«

— A viharos püspök. Az Egyesült Ál-lamok legészakibb kerületében van Mackenzie apostoli helynöki püspöki székhely. Bregnat vikárius Mackenzie nagy területén látja el a püspöki teendőket s a viharos melléknevet onnan nyerte, hogy valósággal a szél szárnyain, repülőgépen járja be az egymástól nagy-on is távolfekvő helységeket. Az idén augusztus hónapban, mikor ezen a vi-déken nyugodt, aránylag szélmentes idő-járás szokott lenni, először 1400 kilo-méter távolságra repült, majd betegek látogatására 280 kilométer utat tett meg, azután a missiókhoz 350 kilométert és további 160 kilométert a jegestengerig. Ugyanakkor segédpüspöke a »Notre Dame de Lourdes« csónakon a jeges ten-gyer nyugati partjain szél, jégtömb és viharos hullámzás ellen küzdve a vilá-gtól elzárt Nicholson szigeten templomot építő szerzetesek részére élelmet és ru-házatot szállított. Az angol protestáns ujságok is a püspökről és segédpüspök-ről, mint hősről írnak és megemlítik, hogy mindketten magas koruk dacára jó egészségben és kitűnő kedéllyel tel-jesítik nehéz és fáradtságos lelkeszi szolgálatukat. Mikor az egész világon az egyik oldalon az istentagadás és az

erköcsi súlyos, vörös lobogó alatt nyomorítja az emberiséget, a másik ol-dalon a katolikus hit névtelen hősei egy-dolgoznak az Isten tiszteletére, és az emberiség javára, mint ez a »viharos« püspök és koadjutora.

— A tudomány és a vallás. A Brit-Társaság nagykongresszusán mint ven-dég, Henry Gill jezsuita atya elő-adást tartott a tudomány és a vallás közötti viszonyról, még pedig rendkívül nagy sikerrel. Többek között a követ-kező kijelentést tette: »Figyelembe ve-endő jelensége a mai (modern) kor-nak, hogy az egyik oldalon műveletlen és félművelt népámitók azt hiszik, hogy nekik az Isten helyét az emberi életben le kell tagadniok, továbbá, hogy éretlen egyetemi hallgatók s jelentéktelen szó-nokok és írók azzal akarnak kitűnni, hogy a teremtés eszméjét kigunyolják, míg a másik oldalon a legnagyobb tudó-sok, akik egy egész emberi életet a tudománynak szenteltek, férfiak, mint Newton, Medel, Röntgen, Marconi, stb. erősen hitték a Teremtő szükségességét. Ime, idézem a tudós lord Kelvin val-lomását: »Ne félj szabad gondolkodó-nak lenni, mert ha elég erősen gon-dolkodol, a tudomány fog rákényszerí-teni: Istenben, mint minden vallás for-rásában hinni. Ugy fogod találni, hogy a tudomány a vallásnak nem ellensége, hanem azt előmozdítja.« Még Darwin is, akiről nagyon tévesen állítják, hogy ő a teremtés eszméjét kizárta volna, írja: »Valami nagyszerű, ez az új élet, a-melyet különféle erőivel eredetileg a teremtő néhány kevés formába, vagy csak egybe lehelt; olyan időben, amikor ez a bolygó pályáját a nehézségi tör-vények szerint megkezdette; s ebből az eredeti formából fejlődtek és alakulnak vég nélkül a legszebb és legcsodálato-sabb formák.«

— A stuttgarti biblia. Egy év sem múlt el, hogy Ketter tanár, a híres stutt-garti bibliát újra átdolgozta s máris ne-gyedmillió példány forog közkézen, a-mi a katolikusoknak a biblia iránti ér-

deklódésének erős emelkedését jelenti. Ugyancsak Stuttgartban megjelent az új-ra átvizsgált családi biblia ívrét alak-ban. Ez a teljes szövegű, magyaráza-tokkal és utasításokkal ellátott gyönyörű biblia tartalmazza az összes zsofárokat, ószövetségi imákat és énekeket. A német könyvnyomdai művészetnek ez a valóságos remekműve a német katoliku-sok legkedvesebb család könyve lett.

— Az istenkáromló szobrász. Nagy megbotráncozást váltott ki Londonban az orosz—lengyel vidékről New-york-ba vándorolt Epstein szobrásznak londoni kiállításán látható »Consumatum est« című műve, amely a többi futurista ízü szobrai között külön is feltűnt istenká-romló irányzatával. Egy ízben már ren-dezett Londonban saját műveiből ki-állítását s akkor is megütköztek szob-rainak furcsaságán, de a mostani kiállít-ását egyenesen istenkáromlásnak tart-ják. A kiállítás katalógusa szerint a »Consumatum est« néven szereplő és a földön fekvő alakatlan tuskó Krisztus Urunk lenne a keresztől való levétele után. Különféle indokolással megenged-ték maguknak a múltban is »művészek«, hogy ízléstelenségeket és vaskos téve-déseket kísérlejenek meg a laikus kö-zönségnek beadni, de a padlózafon el-terülő nagyhasú, duzzadt ajakú vén hé-bert hosszú szakállal és oldal hajtincsek-kel ábrázolni, mint Isten fiát, arra csak istenkáromló képes, vagy az, aki a ke-reszténységgel gunyt akar üzni. Ez a »művész« van kiszemeelve a Palesztiná-ban felállítandó zsidó nemzetségi mű-vészeti akadémia rektori állására. Egyéb-ként Epstein Jakab nem titkolja, hogy a kommunista eszmékkel rokonszenve-zik, így talán megmagyarázható, de meg nem bocsátható szobrászati techni-kája, amelyet lemosolyognak még hí-vei is. Célját azonban elérte, mert a dandyk és ladyk sűrűn keresik fel a ki-állítását, hogy mulassanak az epsteini alkotásokon.

SZABADALMAZOTT

DÓCZI-FOTEELÁGY

országszerte elismerten jó, mert kényelmes és legtartósabb.

Aranyéremmel kitüntetve!

Kétszemélyes rekamie ágyak, fotelek, Stil- és modern párnázott bútorok.

Redőnyök, roletták. Nemzeti és gyászszászlok készítése

vitéz Dóczi Imre

SZEGED, Hid-utca 1. szám (sarok) Telefon: 28—90.

Karácsonyra és újévi ajándékul

nagyon olcsón szerezheti be az alant felsorolt holmikat:

Mindennemű férfi és női divatos zsebkendőt, végvásznaikat, asztalnemű és törülközőket, harisnyákat, divatselyeműsálakat, nyakkendőket. Személyzetnek: olcsó mutatók, szép fehérneműket, szobalányoknak: Clottruhák, siffon kötények és bőbitákat.

Minden nagyon olcsó árakon az ünnepekre.

Mielőtt bevásárolna, feltétlen tekintse meg olcsóáras kirakatainkat.

V ö f é l y b o l t Klauzál-tér 9. szám.

Ha kitűnő keresztény ujságot akar olvasni, fizessen elő a

Nemzeti Ujságra

Ifj. Klamár Ferenc

műasztalos

S Z E G E D

Kecskeméti-utca 15/b. szám

Modern butorok

készítése

Régi butorok alakítása és butorfényezés.

Kedvező fizetési feltételek mellett.

Különleges író és írógépasztalokat, iratszekrényeket, kartotekdobozokat és szekrényeket, irodai és iskolaiszereket, versenyen kívüli minőségben és árban gyárt

Wirth és Rengey

írógép és irodaberendező vállalat asztalosárugyára

Speciális töltőtoll üzlet és javító műhely.

Minden este 6 óra után kaphatja Szegeden 6 fillérért a

budapesti UJ NEMZEDÉK

keresztény riportlapot.

DUGÁSZ

FEST, TISZTÍT

Üzlet: Károlyi-u. 3. Üzem: Tápéi-u. 7/b

KATOLIKUSOK

vásárlásnál, rendelésnél pártoljátok az itt felsorolt szegedi cégeket, itt kapjátok a legjobbat és legolcsóbbat!

Butorcsarnok: Asztalosmesterek Butorcsarnoka Szendrényi Géza és Tsa. Dugonics-tér 11. sz.

Fehérneműek és vászonkereskedés Csonka család vőfélyboltja Klauzál-tér 9.

Cipész. Kocsárdi (Kleinesszel) Ferenc, Gr. Apponyi u 18.

Írógép: Wirth és Rengey, Széchenyi-tér 5.

Kézimunka: Fáy Margit, TiszaL.-körut 57.

Órás, ékszerész: Csury Ferenc, Kárász-u. 16.

Ruhaáruház: Szécsi Ferenc, Csekolics-u. 4

Vásáruk: Farkas Imre vaskereskedés Szeged, Valéria-tér 13.

Diáksapkák

az összes iskolák részére

magyaros

zsinorzásu

diákruhák

készen és méret után

ruházat zsinorzatok

Cserkészfelszerelések

R I E R N É L

Szeged, Klauzál-tér 5.

Országos ipari kiállításon 9 aranyéremmel kitüntetve.

CSURY FERENC

ÓRA-, ÉKSZER SZAKÜZLETE

Kész toronvórák Szeged A Fogadalmi templom és a dóm-teri zenélő óramű tervezője és készítője
állandóan raktáron. Alapítva 1911-ben

Üzlet: Kárász-utca 16. sz. Telefon: Automata 28-69.

Felelős szerkesztő:
vitéz Máriaöldy Márton dr.

Felelős kiadó:
Zehntbauer János

Szegedi Uj Nemzedék Lapv. Rt.

Felelős üzemvezető: Arady Lajos

